

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, styczeń - luty 2017

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Fundusze nakręcają gospodarkę.....	2
2. Więcej pracy w Europie	3
3. Mikrokredyty i finansowanie społeczne dla najmniejszych przedsiębiorstw	3
4. Eurobarometr: „Przyszłość Europy”	4
5. Europejski Fundusz Społeczny – szansa na nowe kwalifikacje.....	5
6. 30 lat programu Erasmus	6
7. Drogi z unijnym wsparciem	7
8. Roaming znika od 15 czerwca	7
9. Jak przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej?	8
10. Ochrona środowiska do przeglądu	9
11. W podróż z ulubionym serialem	10
12. Miliard w mobilność	11
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	13
1. Europejski Tydzień Regionów i Miast - przygotowania	13
2. Brussels Design September.....	14
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	16
1. Nowy Plan Startegiczny Domu Polski Wschodniej.....	16
2. Salon de Vacances.....	16
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	18
1. Spojrzenie na migrację – konkurs dla dziennikarzy	18
2. Gwiazdny krąg wystartował.....	18
3. Europejski Uniwersytet Latający	19
4. Unia Europejska – konsultacje.....	20
5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	21

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Fundusze nakręcają gospodarkę

Dzięki europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym gospodarka realna w Europie wygenerowała już 130 mld euro. Komisja Europejska opublikowała pierwsze sprawozdanie z postępu prac obejmujące pięć funduszy. Wskazano w nim gwałtowny wzrost inwestycji w ostatnich miesiącach, podczas gdy pełne wykonanie jest spodziewane w 2017 roku.

Do końca 2015 r. pomoc w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 otrzymało już 274 tys. przedsiębiorstw; 2,7 mln osób skorzystało ze wsparcia w znalezieniu pracy lub rozwijaniu umiejętności; poprawiono różnorodność biologiczną na 11 mln hektarów użytków rolnych, wybrano też milion projektów finansowanych przez UE, o całkowitej wartości niemal 60 mld euro.

W ciągu ostatnich dziewięciu miesięcy liczba ta uległa podwojeniu: do jesieni 2016 r. prawie 130 mld euro – 20% łącznej puli środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych – zainwestowano w małe przedsiębiorstwa, badania naukowe, sieci szerokopasmowe, efektywność energetyczną i tysiące innych projektów dotyczących kluczowych priorytetów strategii UE na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Zgodnie z założeniami planu inwestycyjnego pod koniec 2015 r. niemal osiągnięto cel dotyczący dwukrotnie wyższego wykorzystania instrumentów finansowych należących do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Równoległe z rozpoczęciem pierwszych projektów pierwsze dwa lata okresu programowania 2014–2020 państwa członkowskie wykorzystwały na stworzenie odpowiednich warunków do zapewnienia jakości rozsądnych inwestycji, zgodnie z nowymi przepisami wspólnych ram funduszy. Musiały one na przykład ustanowić strategie inwestycyjne i zapewnić pełną zgodność z normami UE w różnych sektorach – takich jak transport, innowacja, technologie cyfrowe, gospodarka odpadami, gospodarka wodna – aby poprawić otoczenie inwestycyjne. Korzyści płynące z tych wymogów wykraczają poza sferę inwestycji dokonywanych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i wywierają pozytywny wpływ na jakość życia w UE. Włochy przyjęły na przykład krajową strategię w zakresie sieci szerokopasmowych dostosowaną do celów strategii „Europa 2020”, której celem jest zmniejszenie przepaści cyfrowej.

Pula środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020, ze współfinansowaniem krajowym, stanowi wysiłek inwestycyjny o wartości 638 mld euro, z czego 181 mld euro przeznaczonych jest na „inteligentny wzrost” i inwestycje na badania naukowe i innowacje, technologie cyfrowe oraz bezpośrednie wsparcie dla ponad dwóch milionów małych przedsiębiorstw.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/161220_investments_pl

2. Więcej pracy w Europie

Najnowszy doroczny przegląd „Zatrudnienie i kwestie społeczne w Europie” wskazuje na pozytywne tendencje. Powstało około 3 mln miejsc pracy i wzrosło zatrudnienie, dzięki czemu zmniejszyło się ubóstwo. Stopa bezrobocia jednak wciąż jest wysoka, przy czym obserwuje się duże dysproporcje między państwami członkowskimi. Rynki pracy i społeczeństwa będą musiały dostosować się do nowych form pracy.

Najważniejsze tematy tegorocznego sprawozdania na temat zatrudnienia i sytuacji społecznej to zatrudnienie jako sposób walki z ubóstwem, a także cyfryzacja i zmieniający się świat pracy, rola dialogu społecznego, dysproporcje między państwami członkowskimi oraz integracja uchodźców na rynku pracy.

Odnotowano rekordową liczbę zatrudnionych Europejczyków, wynoszącą 232 mln. W minionym roku utworzono trzy miliony – w większości stałych – miejsc pracy. W większości przypadków zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skutecznie chroni przed ubóstwem. Odsetek ludności UE zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (23,7%) jest najniższy od pięciu lat.

Nadal jednak 8,3% Europejczyków nie ma pracy (wg danych z października 2016 r.) i w przeglądzie podkreślono, jak trudno było w latach po kryzysie (2008–2013) znaleźć zatrudnienie: zaledwie co ósmej osobie bezrobotnej udało się w ciągu trzech lat znaleźć stałą pracę. Dużym problemem pozostaje bezrobocie osób młodych, które wciąż przekracza 20%.

Przyszłość pracy zmienia się w kontekście coraz większej cyfryzacji gospodarki. Dzieje się tak głównie za sprawą nowych platform cyfrowych i gospodarki współdzielenia, które oferują nowe możliwości pracy, przede wszystkim w formie samozatrudnienia. Inwestycje ICT prawdopodobnie przyczyniły się do jednej trzeciej wzrostu gospodarczego w UE w latach 2005–2010, ale wiele stanowisk w tym sektorze wciąż jest nieobsadzonych. Inwestowanie w umiejętności jest niezbędne, aby móc w pełni czerpać korzyści z cyfryzacji.

Przegląd zatrudnienia i sytuacji społecznej zawiera informacje na temat najnowszych trendów na rynku pracy i tendencji społecznych oraz przemyślenia dotyczące przyszłych wyzwań i możliwych działań politycznych. Jest to najważniejsze sprawozdanie Komisji Europejskiej, które dostarcza dowodów i analiz oraz stanowi przegląd aktualnych tendencji i nadchodzących wyzwań.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/161220_employment_pl

3. Mikrokredyty i finansowanie społeczne dla najmniejszych przedsiębiorstw

Europejski Fundusz Inwestycyjny i Komisja Europejska ogłaszają nową inicjatywę w ramach programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI), która ma pomóc w rozwijaniu działalności podmiotom oferującym mikrokredyty i finansowanie społeczne.

Nowe okno inwestycyjne budowania zdolności w ramach EaSI wzmocni zdolności wybranych pośredników finansowych w obszarze mikrofinansowania oraz finansowania przedsiębiorstw społecznych. Głównie za pomocą inwestycji kapitałowych (takich jak finansowanie etapu załączkowego, kapitał wysokiego ryzyka) Europejski Fundusz Inwestycyjny będzie wspierał rozwój tych podmiotów, na przykład przez otwarcie nowego oddziału, inwestowanie w kadre, opracowanie nowych narzędzi IT lub finansowanie niektórych kosztów. Ostatecznie te inwestycje pomogą zwiększyć ofertę i możliwości dla mikro-kredytobiorców i przedsiębiorstw społecznych.

System gwarancji EaSI, który działa od czerwca 2015 r., jest finansowany przez Komisję Europejską, a zarządzany przez Europejski Fundusz Inwestycyjny. Zapewnia on wsparcie pośrednikom finansowym, którzy oferują mikrokredyty przedsiębiorcom lub finansowanie przedsiębiorstwom społecznym, a więc podmiotom, które w innym wypadku nie byłyby w stanie uzyskać finansowania ze względu na ryzyko. Celem jest zwiększenie dostępu do mikrofinansowania dla mikroprzedsiębiorstw i osób ze słabszych grup społecznych, które chcą założyć lub rozwijać własne przedsiębiorstwo, dzięki pożyczkom w wysokości do 25 tys. euro. Po raz pierwszy Komisja Europejska pomaga również przedsiębiorstwom społecznym za pomocą inwestycji w wysokości do 500 tys. euro.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/161222_EFI_pl

4. Eurobarometr: „Przyszłość Europy”

Europejczycy w dalszym ciągu uznają imigrację i terroryzm za główne wyzwania, przed jakimi stoi obecnie Unia Europejska – wynika z najnowszego badania Eurobarometr. Z odpowiedzi ponad 32 tys. respondentów wynika również, że czterech na dziesięciu Europejczyków uważa, iż ich głos liczy się w UE, zaś 67% czuje się obywatelami wspólnoty.

Pytani o swoje największe obawy respondenci najczęściej (45%, spadek o 3 punkty procentowe od wiosny 2016 r.) wymieniali imigrację, która pozostaje jednym z głównych problemów, przed jakimi stoi UE. Drugim najczęściej podawanym problemem jest terroryzm (32%, spadek o 7 p.p.). Jest on wymieniany znacznie częściej niż sytuacja gospodarcza (19%, wzrost o 1 p.p.), stan finansów publicznych państw członkowskich (16%, wzrost o 1 p.p.) czy bezrobocie (15%, wzrost o 1 p.p.). Imigracja jest najważniejszym problemem dla UE we wszystkich państwach członkowskich z wyjątkiem Hiszpanii i Portugalii.

Na szczeblu krajowym główne problemy to bezrobocie (31%, spadek o 2 p.p.) i imigracja (26%, spadek o 2 p.p.). Sytuacja gospodarcza znajduje się na trzecim miejscu (19%, bez zmian).

UE cieszy się większym zaufaniem niż rządy krajowe; obywatelstwo UE również cieszy się zdecydowanym poparciem. Utrzymuje się pozytywny trend zaobserwowany w badaniu wiosną 2016 r., o czym świadczy wzrost zaufania do UE do 36%. Wzrosło również zaufanie do parlamentów i rządów poszczególnych państw członkowskich, ale utrzymuje się ono poniżej poziomu zaufania do UE.

38% Europejczyków ma neutralny stosunek do UE. Odsetek ten nie zmienił się od wiosny 2015 r. Wzrósł odsetek Europejczyków, którzy pozytywnie postrzegają UE (35%), natomiast zmalał odsetek osób mających negatywne zdanie o UE (25%). Czterech na dziesięciu Europejczyków jest zdania, że ich głos liczy się w UE, nieznacznie poniżej najwyższej wartości 42% odnotowanej wiosną 2014 r. i wiosną 2015 r. 67% Europejczyków czuje się obywatelami UE.

Od 2009 r. znacznie wzrosła znajomość programu Erasmus: dotychczas słyszała o nim ponad połowa Europejczyków. Ponadto zdecydowana większość Europejczyków (86%) ma pozytywną opinię na temat tego programu. Chociaż wiedza na temat programu Erasmus jest bardzo różna w poszczególnych państwach, to jest on pozytywnie postrzegany przez przeważającą większość mieszkańców we wszystkich państwach członkowskich.

Badanie opinii Specjalny Eurobarometr 451 „Przyszłość Europy” przeprowadzono w formie bezpośrednich wywiadów w dniach od 24 września do 3 października 2016 r. W badaniu wzięło udział ogółem 27 768 osób ze wszystkich państw członkowskich UE.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/161222_eurobarometer_pl

5. Europejski Fundusz Społeczny – szansa na nowe kwalifikacje

Komisja Europejska opublikowała sprawozdanie oceniające inwestycje z EFS wraz ze szczegółowymi sprawozdaniami dotyczącymi poszczególnych krajów wspólnoty. Wynika z niego, że do końca 2014 r. dzięki pomocy uzyskanej ze środków funduszu co najmniej 9,4 mln mieszkańców Europy udało się znaleźć pracę. 8,7 mln osób zdobyło nowe kwalifikacje lub dyplomy. 13,7 mln osób potwierdza, że dzięki szkoleniom podniósł się poziom ich kompetencji.

Zgodnie z oceną, w latach 2007-2014 Europejski Fundusz Społeczny zapewnił wsparcie niezbędne do realizacji krajowych i unijnych priorytetów dotyczących inteligentnego, trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego. Dotyczy to również celów określonych w strategii „Europa 2020” i przeznaczonych dla poszczególnych krajów zaleceń opracowanych w ramach europejskiego semestru koordynacji polityki gospodarczej.

W działaniach EFs-u w równym stopniu uczestniczyły osoby bierne zawodowo (36%), czynne zawodowo (33%) i bezrobotne (30%). Najważniejsze grupy docelowe to osoby o niskich kwalifikacjach (40%), młodzież (30%) oraz osoby w niekorzystnej sytuacji (co najmniej 21%). Kraje członkowskie otrzymały w ramach EFS znaczące dodatkowe zasoby finansowe na zwalczanie problemów związanych z zatrudnieniem i sprawami socjalnymi, tak by mogły one dotrzeć do osób, dla których inaczej trudno by było pozyskać wsparcie finansowe.

EFS odgrywa pierwszorzędną rolę w modernizacji publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji odpowiedzialnych za aktywną politykę rynku pracy. W regionach mniej rozwiniętych fundusz wspiera reformy edukacji, sądownictwa i administracji publicznej. Stanowi to pozytywny bodziec dla biznesu i przyczynia się do budowania społeczeństw

sprzyjających integracji. Z symulacji makroekonomicznych wynika, że EFS ma pozytywny wpływ na PKB 28 państw członkowskich UE (wzrost w wysokości 0,25%). Ocena wyraźnie podkreśla znaczenie EFS-u dla łagodzenia negatywnych skutków kryzysu. Dzięki jego elastyczności możliwe było szybkie i sprawne reagowanie na nowe wyzwania i skoncentrowanie się na wspieraniu osób najbardziej dotkniętych kryzysem.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest najstarszym unijnym funduszem, utworzonym na mocy traktatu rzymskiego w 1957 r. Jest on najważniejszym narzędziem, za pomocą którego Unia inwestuje w kapitał ludzki, wspierającym zatrudnienie i integrację społeczną. Priorytety funduszu to pomoc ludziom w znalezieniu pracy (lub lepszej pracy), umożliwić integrację ze społeczeństwem osobom w trudnej sytuacji oraz zapewnić wszystkim obywatelom równe szanse.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170105_efs_pl

6. 30 lat programu Erasmus

Erasmus to jeden z najbardziej udanych programów UE. W ciągu 30 lat istnienia zapewniał młodym osobom możliwości kształcenia i szkolenia oraz zdobywania nowych doświadczeń i poszerzania horyzontów dzięki wyjazdom za granicę. Z opublikowanego raportu wynika, że Erasmus funkcjonuje lepiej niż kiedykolwiek i cieszy się coraz większym powodzeniem.

W 2015 r. dzięki programowi Erasmus+ 678 000 Europejczyków – więcej niż kiedykolwiek wcześniej – mogło podjąć studia, pracę, zdobyć doświadczenie zawodowe i zostać wolontariuszami za granicą. W tym samym roku UE zainwestowała 2,1 mld euro w ponad 19 600 projektów, w których uczestniczyło 69 000 organizacji. Powyższe ustalenia to główne wnioski zawarte w sprawozdaniu rocznym na temat programu Erasmus+ za 2015 r., które opublikowała Komisja Europejska. Rezultaty tego programu potwierdzają również, że jego realizacja przebiega pomyślnie i że spełniony zostanie cel udzielenia wsparcia 4 milionom osób w latach 2014–2020.

W 2015 r. zakres programu Erasmus+ został dodatkowo rozszerzony: po raz pierwszy w historii umożliwiono instytucjom szkolnictwa wyższego wymianę studentów i pracowników z uczelniami poza Europą, z czego skorzystało ponad 28 000 osób. Francja, Niemcy i Hiszpania pozostają trzema krajami wysyłającymi największą liczbę osób, a Hiszpania, Niemcy i Zjednoczone Królestwo przyjmują najwięcej uczestników programu. Reakcje uczestników programu potwierdzają, że czas spędzony za granicą w ramach Erasmus+ to czas dobrze wykorzystany: 94% twierdzi, że zwiększyły się ich umiejętności, a 80% odczuło, że czas ten wpłynął bardzo korzystnie na ich możliwości kariery zawodowej. Co trzecia osoba odbywająca staż w ramach programu Erasmus+ otrzymuje ofertę pracy od przedsiębiorstwa.

Opublikowanie sprawozdania zbiega się w czasie z uruchomieniem kampanii z okazji 30-lecia programu Erasmus (zwanego Erasmus+ od 2014 r. z uwagi na fakt, że przynosi on korzyści większej liczbie osób dzięki szerszemu zakresowi możliwości). Przez cały 2017 r.

będą organizowane wydarzenia na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym, mające na celu podkreślenie pozytywnego wpływu programu Erasmus zarówno na poszczególne osoby, jak i na społeczeństwo jako całość. Wydarzenia te będą również służyć wymianie poglądów na temat rozwoju tego programu w przyszłości. W ciągu ostatnich 30 lat w ramach programu Erasmus+ i jego poprzednich wersji udzielono wsparcia ponad 5 milionom studentów, praktykantów i wolontariuszy, a oprócz tego wspierano także pracowników i wymianę młodzieży – ogółem ze wsparcia skorzystało 9 mln osób.

Budżet aktualnego programu Erasmus+ na lata 2014–2020 wynosi 14,7 mld euro i zapewni ponad 4 milionom osób możliwości studiowania, kształcenia, zdobycia doświadczenia zawodowego i odbycia wolontariatu za granicą. Program ten wspiera również transnarodowe partnerstwa między placówkami edukacyjnymi, szkoleniowymi i placówkami dla młodzieży, a także działania w dziedzinie sportu, aby przyczynić się do rozwijania jego wymiaru europejskiego i zwalczania poważnych zagrożeń transgranicznych. Program promuje ponadto nauczanie i badania dotyczące integracji europejskiej poprzez realizację działań „Jean Monnet”.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170126_erasmus_pl

7. Drogi z unijnym wsparciem

Ponad 530 mln euro z Funduszu Spójności zostanie zainwestowane w dwa strategiczne odcinki dróg w północnej i północno-wschodniej Polsce: między Gdańskiem i Elblągiem oraz między Wyszkowem i Białymstokiem. Modernizacja skróci czas przejazdu i poprawi komfort i bezpieczeństwo kierowców.

Są to tzw. duże projekty. Pierwszy z nich, na który UE przeznacza prawie 463 mln EUR, obejmuje prace modernizacyjne na odcinku Gdańsk-Elbląg drogi krajowej DK7, będącej częścią korytarza Bałtyk-Adriatyk transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), która łączy północ z południem Europy.

Drugi z projektów, którego dofinansowanie z Funduszu Spójności wynosi prawie 68 mln euro, obejmuje przebudowę odcinka międzynarodowej drogi E67 między Wyszkowem i Białymstokiem (położonego w korytarzu sieci bazowej TEN-T Morze Północne-Morze Bałtyckie) łączącej zachód Europy z północno-wschodnią jej częścią, poprzez Pragę, Warszawę, Rygę, Tallin i Helsinki. Oprócz skrócenia czasu przejazdu, modernizacja dróg zapewni większy komfort i bezpieczeństwo kierowców. Odcinek Gdańsk-Elbląg powinien być oddany do użytku do października 2018 r., a Wyszów-Białystok do lipca 2017 r.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170130_drogi_pl

8. Roaming znika od 15 czerwca

Coraz bliżej końca opłat roamingowych w Europie. Przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, Rady UE oraz Komisji Europejskiej właśnie uzgodnili sposób regulacji hurtowych rynków usług czyli cen naliczanych wzajemnie przez operatorów innych sieci

jeżeli ich klienci korzystają z telefonów komórkowych na terenie UE. To ostatni krok niezbędny, aby można było doprowadzić do likwidacji opłat roamingowych do 15 czerwca br.

Unijni negocjatorzy uzgodnili następujące hurtowe progi cenowe:

- 3,2 eurocentów za minutę połączenia głosowego, począwszy od 15 czerwca 2017 r.
- 1 eurocent za wiadomość SMS, od 15 czerwca 2017 r.
- stopniową redukcję (w ciągu 5 lat) limitów progów cenowych za transfer danych: zmniejszenie opłat do 7,7 euro za GB (od 15 czerwca 2017 r.), do 6 euro za GB (od 1 stycznia 2018 r.), 4,5 euro za GB (od 1 stycznia 2019 r.), 3,5 euro za GB (od 1 stycznia 2020 r.), 3 euro za GB (od 1 stycznia 2021 r.) i 2,5 euro za GB (od 1 stycznia 2022 r.).

Dzięki politycznemu porozumieniu w zakresie zasad ustalania cen hurtowych oraz [zasad dotyczących polityki uczciwego korzystania oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju](#), przyjętych przez Komisję w grudniu 2016 r., konsumenci będą mogli korzystać ze swoich krajowych abonamentów podróżując okresowo za granicę. Jeżeli przekroczą ustalone w abonamencie limity korzystania z roamingu, wszelkie dodatkowe opłaty nie będą wyższe niż hurtowe stawki roamingowe, przyjęte w dniu dzisiejszym.

Komisja przeprowadzi przegląd hurtowego rynku do końca 2019 r. oraz zapewni współprawodawcom śródkresową ocenę do 15 grudnia 2018 r.

Parlament Europejski i Rada muszą teraz formalnie zatwierdzić osiągnięte porozumienie. Nowe hurtowe ceny roamingu zaczną obowiązywać z dniem 15 czerwca 2017 r., z zachowaniem odpowiedniego czasu, aby operatorzy mogli podjąć wszystkie niezbędne kroki do wprowadzenia "roam-like-at-home".

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170201_roaming_pl

9. Jak przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej?

Nowoczesna i uproszczona polityka rolna adekwatna do wyzwań XXI wieku – to temat konsultacji społecznych, które mają sprecyzować oczekiwania obywateli UE dotyczące tego sektora. Przez najbliższe 12 tygodni zbierane będą opinie, które posłużą do sformułowania wniosków na temat dotychczasowego działania WPR oraz stworzenia scenariuszy politycznych na najbliższe lata.

Dzięki unowocześnieniu i uproszczeniu wspólnej polityki rolnej (WPR) – jednej z najbardziej ugruntowanych dziedzin polityki UE – Europa będzie mogła skuteczniej reagować na dzisiejsze wyzwania społeczne, polityczne, środowiskowe i gospodarcze.

Otwierając trzymiesięczne konsultacje społeczne, Komisja Europejska rozpoczęła pierwszy etap unowocześniania i uproszczenia wspólnej polityki rolnej. Otrzymane odpowiedzi będą pomocne w działaniach Komisji mających na celu określenie priorytetów polityki rolnej w przyszłości. Unowocześniona i uproszczona wspólna polityka rolna uwzględni kluczowe wyzwania, przed którymi stoi rolnictwo i obszary wiejskie,

a jednocześnie przyczyni się do realizacji priorytetów politycznych Komisji (w szczególności w kwestii zatrudnienia i wzrostu gospodarczego), osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, jak również ukierunkowania budżetu na wyniki, uproszczenie i pomocniczość.

Konsultacje społeczne będą trwały 12 tygodni i umożliwią rolnikom, obywatelom, organizacjom i innym zainteresowanym stronom wyrażenie opinii na temat przyszłości wspólnej polityki rolnej. Na podstawie wyników konsultacji, Komisja opracuje do końca 2017 r. komunikat przedstawiający wnioski dotyczące obecnego funkcjonowania WPR oraz udokumentowane możliwe scenariusze polityczne na przyszłość. Wyniki konsultacji społecznych zostaną opublikowane na stronie internetowej i przedstawione przez komisarza Hogana na konferencji w Brukseli w lipcu 2017 r.

Zapoczątkowana w 1962 r. wspólna polityka rolna jest jedną z najbardziej ugruntowanych polityk UE. Na przestrzeni lat była ona wielokrotnie reformowana, aby sprostać zmieniającym się wyzwaniom na rynkach rolnych. Mimo że ostatnie reformy przeprowadzono w 2013 r., od tego czasu nastąpiło kilka istotnych zmian, wymagających skuteczniejszej reakcji wspólnej polityki rolnej, takich jak: zwiększenie niepewności na rynku, spadek cen oraz nowe zobowiązania międzynarodowe dotyczące zmiany klimatu i zrównoważonego rozwoju.

W obliczu tych oraz innych wyzwań należy unowocześnić i uprościć wspólną politykę rolną, aby jeszcze bardziej ograniczyć biurokrację. Ponadto konieczna jest dalsza harmonizacja tej polityki z polityką UE w pozostałych dziedzinach, aby zmaksymalizować jej wkład w realizację 10 priorytetów politycznych Komisji oraz osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju i celów porozumienia klimatycznego z Paryża.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/events/161214_galileo_pl

Link do konsultacji: https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_en

10. Ochrona środowiska do przeglądu

Przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska to przyjęte przez Komisję nowe narzędzie usprawniające wdrażanie europejskiej polityki ochrony środowiska i wspólnie uzgodnionych przepisów. Jest to początek nowego procesu. KE razem z państwami członkowskimi zajmie się przyczynami luk we wdrażaniu przepisów i będzie szukać rozwiązań, zanim problemy staną się palące i spowodują uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Pełne wdrożenie unijnych przepisów dotyczących ochrony środowiska może pomóc gospodarce UE zaoszczędzić 50 mld euro rocznie na kosztach ochrony zdrowia i bezpośrednich kosztach ponoszonych przez środowisko. Jak wynika z badania Eurobarometr, 75% obywateli uważa europejskie przepisy za niezbędne dla ochrony środowiska w ich kraju, a 80% zgadza się z tym, że instytucje europejskie powinny mieć możliwość kontrolowania prawidłowego stosowania przepisów.

Przedstawiony pakiet środków zawiera: 28 sprawozdań krajowych, w których pokazane są silne i słabe strony, a także możliwości poprawy sytuacji; komunikat, w którym zawarto streszczenie wniosków dotyczących polityki, wynikających ze sprawozdań krajowych, oraz analizę wspólnych tendencji w takich obszarach jak: jakość powietrza, gospodarka odpadami i gospodarka o obiegu zamkniętym, jakość wody oraz przyroda i różnorodność biologiczna; zalecenia dla państw członkowskich dotyczące usprawnień.

Z przeglądu wynika, że obszar gospodarowania odpadami i zapobiegania ich powstawaniu pozostaje ważnym wyzwaniem dla wszystkich państw członkowskich. Sześciu państwom nie udało się ograniczyć składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Osiągnięcie do 2020 r. pełnej zgodności z polityką UE dotyczącą odpadów mogłoby przyczynić się do powstania 400 tys. dodatkowych miejsc pracy.

Pomimo wielu lokalnych sukcesów w obszarze przyrody i różnorodności biologicznej wdrażanie przepisów UE dotyczących ochrony przyrody musi zostać usprawnione – potwierdzają to ustalenia unijnej kontroli sprawności dyrektywy siedliskowej i ptasiej. Jeśli tego nie zrobimy, utrata różnorodności biologicznej w UE będzie postępować i ograniczać zdolności ekosystemów naturalnych do zaspokajania potrzeb człowieka w przyszłości.

W 23 z 28 państw członkowskich normy jakości powietrza są nadal przekraczane – w sumie w ponad 130 miastach w całej Europie. Transport jest głównym źródłem problemów z jakością powietrza. Trzeba zintensyfikować działania zmniejszające poziom hałasu w środowisku – jest to druga najbardziej szkodliwa przyczyna środowiskowa złego stanu zdrowia.

Jeśli chodzi o jakość wody i zarządzanie wodą, większość państw członkowskich ma trudności z osiągnięciem pełnej zgodności z przepisami dotyczącymi odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych, a wobec 13 państw UE podjęła kroki prawne. Stężenia azotanów i poziom eutrofizacji nadal stanowią poważny problem w niemal wszystkich państwach członkowskich.

Istnieje kilka głównych przyczyn, które są wspólne dla wielu państw członkowskich: nieefektywna koordynacja między poziomami administracyjnymi, niewystarczający potencjał administracyjny oraz brak wiedzy i danych.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170306_eco_pl

11. W podróż z ulubionym serialem

Wkrótce podczas podróży w Unii Europejskiej będziemy mogli w pełni korzystać ze swoich abonamentów w serwisach internetowych oferujących filmy, wydarzenia sportowe, e-booki, gry lub muzykę. Będzie to możliwe dzięki porozumieniu osiągniętemu przez negocjatorów z ramienia Parlamentu Europejskiego, państw członkowskich i Komisji Europejskiej. Są to pierwsze uzgodnione przepisy z pakietu modernizującego prawo autorskie UE, przedstawionego przez Komisję w ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego.

Nowe przepisy dotyczące możliwości przenoszenia treści są dostosowane do nowych sposobów korzystania przez Europejczyków z kultury i rozrywki. W 2016 r. 64 proc. Europejczyków korzystało z internetu do grania w gry bądź pobierania gier, zdjęć, filmów lub muzyki. Coraz częściej robimy to na urządzeniach mobilnych. Według ankiety przeprowadzonej w 2015 r. co trzeci Europejczyk chciał mieć możliwość transgranicznego przenoszenia treści. Jeszcze większe znaczenie ma to dla młodych ludzi. Połowa osób w wieku 15–39 lat stwierdziła, że możliwość przenoszenia usług, na które wykupili abonament, i korzystania z nich podczas podróży w Europie jest istotna.

Za sprawą nowych przepisów podczas podróży w UE konsumenci będą mogli korzystać z wykupionych usług online w zakresie treści w taki sam sposób, jak robią to we własnym kraju. Przykładowo, gdy mieszkaniec Francji wykupi abonament na filmy i seriale Canal+, będzie mógł korzystać z filmów i seriali dostępnych we Francji także podczas wakacji w Chorwacji lub podróży służbowej do Danii.

Dostawcy usług online w zakresie treści, tacy jak Netflix, MyTF1 czy Spotify, będą sprawdzać, w jakim kraju mieszka abonent, posługując się danymi podanymi do celów płatności, umową na dostawę internetu lub adresem IP. Nowe przepisy będą miały zastosowanie do wszystkich płatnych usług online w zakresie treści. Również dostawcy oferujący bezpłatne treści (tacy jak publiczni nadawcy telewizyjni lub radiowi) będą mogli oferować swoim użytkownikom możliwość przenoszenia treści.

Uzgodniony tekst musi teraz zostać zatwierdzony przez Radę UE i Parlament Europejski. Jeśli przepisy te zostaną przyjęte, będą obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich UE od początku 2018 r., gdyż rozporządzenie przyznaje dostawcom usług i podmiotom praw dziewięciomiesięczny okres na przygotowanie się do stosowania nowego prawa.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170207_new_rules_pl

12. Miliard w mobilność

1 mld euro w celu zwiększenia inwestycji prywatnych w europejską infrastrukturę transportową – to nowa inicjatywa Komisji Europejskiej. Chodzi o połączenie potencjału instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) z innymi źródłami finansowania, w tym z Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS).

Pierwsze w historii połączenie tych funduszy pomoże osiągnąć podwójny cel polegający na pobudzeniu inwestycji finansujących innowacyjne i zrównoważone usprawnienia infrastruktury transportowej oraz na wsparciu tworzenia miejsc pracy służących budowie tej infrastruktury. Zaproszenie przyczyni się do realizacji strategii na rzecz mobilności niskoemisyjnej Komisji Europejskiej w ramach unii energetycznej, a przy tym wesprze inwestycje w zrównoważony transport, przygotowując grunt pod inicjatywy w obszarze mobilności drogowej, które zostaną uruchomione w ciągu tego roku.

Po raz pierwszy zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” (CEF) będzie wymagać połączenia dotacji z finansowaniem z Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), krajowych banków prorozwojowych lub od inwestorów prywatnych. Aby otrzymać wsparcie z instrumentu „Łącząc Europę”, kandydaci zostaną poproszeni o wykazanie gotowości swoich projektów do uzyskania dodatkowych funduszy ze strony publicznych lub prywatnych instytucji finansowych.

Wybrane projekty muszą przyczyniać się do zrównoważonego, innowacyjnego i sprawnego transportu w ramach transeuropejskiej sieci transportowej. Szczególny nacisk zostanie położony na projekty usuwające wąskie gardła, wspierające połączenia transgraniczne i przyspieszające digitalizację transportu, zwłaszcza w obszarach posiadających większy potencjał i luki rynkowe, takich jak kraje objęte Funduszem Spójności, zrównoważone i wydajne systemy transportowe, wzmocnienie intermodalności i interoperacyjności sieci transportowej. Projekty te obejmą nowe technologie i systemy zarządzania ruchem, takie jak europejski system zarządzania ruchem kolejowym, inteligentne systemy transportowe dla ruchu drogowego czy projekt badawczy dotyczący Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Lotniczym Nowej Generacji.

W ramach instrumentu „Łącząc Europę” z budżetu UE na lata 2014–2020 zostanie udostępniona kwota 24,05 mld euro w celu współfinansowania będących przedmiotem wspólnego zainteresowania projektów transeuropejskiej sieci transportowej w państwach UE. Z tego prawnie zadeklarowane zostało do tej pory 19,3 mld euro. Informacje na temat projektów, które otrzymały już wsparcie UE, są dostępne za pośrednictwem narzędzia EU Results.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170208_connecting_europe_pl

II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno-promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego jak i Dom Polski Wschodniej. Ponadto na przełomie roku został dopracowany plan pracy Biura w Brukseli na rok 2017.

1. Europejski Tydzień Regionów i Miast - przygotowania

19 stycznia odbyło się spotkanie inicjujące 15. edycję Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (dawniej Open Days), która odbędzie się w Brukseli w dniach 9-12 października 2017 roku. Europejski Tydzień Regionów i Miast odbędzie się tuż przed publikacją Raportu Spójności i prezentacją wieloletnich ram finansowych UE na lata 2020-2026. W tym kontekście, wydarzenie będzie idealną platformą do gromadzenia i prezentowania poglądów regionów i miast zarówno w zakresie budżetu, jak i kolejnych propozycji legislacyjnych związanych z polityką spójności i rozwojem obszarów wiejskich.

Debata na temat przyszłości Europy będzie poprzedzona obchodami rocznicy uchwalenia Traktatów Rzymskich (marzec), które będą kontynuowane przez cały rok. Udział w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast będzie okazją do debaty na ten temat i wykorzystania nurtu politycznego do przedstawienia punktu widzenia regionów i miast w kształtowaniu przyszłości Europy.

Jak co roku Europejski Tydzień Regionów i Miast zawita także do naszych województw i miast dzięki tzw. wydarzeniom lokalnym „Europa w Twoim regionie/mieście”, które każdy z uczestników zobowiązany jest zorganizować. Już od paru lat decyzją organizatorów wydarzenie takie musi być zorganizowane w każdym z regionów biorących udział w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast, a jego temat ma się pokrywać z głównymi tematami tegorocznej edycji imprezy. Organizatorzy liczą również na większe niż dotychczas zaangażowanie w przygotowanie tych wydarzeń przez organizacje lokalne, a nie tylko głównych partnerów wydarzenia.

Hasłem przewodnim tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast będzie „Regiony i Miasta pracują dla lepszej przyszłości”, a organizowane wydarzenia zostaną podzielone na trzy grupy tematyczne:

- **Budowanie prężnych miast i regionów.**

Konferencje organizowane w ramach tego tematu dotyczyć będą skutków gospodarczych i społecznych związanych z globalizacją i działań politycznych na szczeblu krajowym, unijnym, regionalnym i lokalnym. Do negatywnych aspektów tych zmian można zaliczyć delokalizację przemysłu, utratę miejsc pracy o niskich kwalifikacjach, nowe źródła zatrudnienia, które są często oparte na usługach, niepewne i niższe wynagrodzenie. Wydarzenia w ramach tego zagadnienia będą również stanowić okazję do zaprezentowania

i przedyskutowania innowacyjnych sposobów wspierania zmian, w szczególności w taki sposób, aby europejskie miasta stały się bardziej elastyczne i inteligentne.

- **Regiony i miasta jako czynniki zmian**

Konferencje organizowane w ramach tego tematu dotyczyć będą ewentualnych dostosowań polityki regionalnej i miejskiej UE na najbliższe 5-10 lat oraz zachęcić do bardziej ogólnych rozważań na ten temat europejskie regiony i miasta. Wydarzenia w ramach tej części umożliwią również dyskusję na temat osiągniętych dotychczas wyników wdrażania polityki spójności i ocenę korzyści, jakie polityka spójności dała, w szczególności w odniesieniu do zmniejszenia dysproporcji międzyregionalnych.

- **Dzielenie się wiedzą przynosi rezultaty**

W ramach tej części władze regionalne i krajowe wdrażające programy wspierane przez strukturalne fundusze będą miały okazję do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie zarządzania programem w okresie 2014-2020. Kluczowe kwestie to rozważenie sposobów zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów poprzez uproszczenie, a także różne sposoby wzmocnienia instytucji i budowania zdolności administracyjnych między organami administracji na wszystkich szczeblach.

Termin składania wniosków o udział w Europejskim Tygodniu Regionów i Miast upływa 31 marca bieżącego roku. Konsorcja zgłaszające chęć organizacji imprezy muszą zrzeszać od 4 do 10 partnerów, reprezentujących przynajmniej 4 różne państwa.

W tym roku Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz Europejski Komitet Regionów, we współpracy z europejskimi sieciami akademickimi specjalizującymi się w rozwoju regionalnym (np. Regional Studies Association), jak również znanymi naukowcami i badaczami w dziedzinie polityki spójności UE i dziedzin powiązanych zapraszają doktorantów i naukowców na wczesnym szczeblu kariery zainteresowanych do udziału w czwartej edycji Master Class. Celem wykładów będzie poprawa zrozumienia polityki spójności UE i jej potencjału badawczego wśród 30 wybranych studentów, doktorantów i badaczy pochodzących zarówno z UE, jak i państw spoza UE.

Uczestnicy cyklu zajęć w ramach Uniwersytetu EWRC będą mogli dowiedzieć się więcej na temat polityki spójności i spotkać doświadczonych polityków i naukowców. Termin zgłoszeń upływa 31 marca br.

Więcej informacji na temat Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2017 można znaleźć na stronie: www.ec.europa.eu.

2. Brussels Design September

W dniu 27 stycznia odbyło się spotkanie w sprawie organizacji kolejnej edycji Brussels Design – September 2017. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Instytutu Polskiego

oraz następujących województw: warmińsko-mazurskiego, dolnośląskiego, pomorskiego, świętokrzyskiego, łódzkiego oraz zachodniopomorskiego.

Obecni na spotkaniu przedstawiciele biur regionalnych oraz Instytutu Polskiego ocenili realizację prezentacji polskiego designu pt. Polish Design Island w roku 2016 jako bardzo udaną. Sposób prezentacji, koncepcja, dobór eksponatów oraz odbiór ekspozycji były bardzo zadowalające.

Koncepcja na rok 2017.

Formuła prezentacji zostaje bez zmian. Oszklony kontener należący do Stowarzyszenia Miastoholizm z zaaranżowanym przez kuratora wnętrzem. Tematem przewodnim tegorocznej edycji ma być ekologiczny design. Zapropionowana została kandydatura Pani Agaty Kiedrowicz, pracującej w Akademii Sztuki w Szczecinie oraz School of Form w Poznaniu, na kuratora wystawy. Plan wernisazu pozostaje w dotychczasowej formule: uroczyste otwarcie, mapping 3D, koncert (tym razem zespołu belgijskiego – dzięki temu jest większa szansa na dotarcie do szerszego grona lokalnych środowisk twórczych – propozycja: zespół Sai Dew, <https://soundcloud.com/sa-dew>). Podczas nowej edycji proponuje się zaangażowanie start-up'u, który opracował mobilną aplikację do obsługi obiektów i wydarzeń kulturalnych – Qrtag, który zadeklarował się w ramach symbolicznego wynagrodzenia przygotować aplikację pod PDI 2017 (<http://sebastiangojdz.innpoland.pl/130867,pelna-qrtura>).

Postanowiono, iż w roku 2017 ekspozycja będzie trwała trzy tygodnie w tym samym miejscu, w którym odbywała się w roku 2016 – na Placu Św. Katarzyny. Szczegółowy terminarz zostanie określony po konsultacji z organizatorami Brussels Design September.

Dodatkowym elementem promocji designu z regionów zaangażowanych w projekt jest propozycja ze strony Ambasady RP w Królestwie Danii, która zaproponowała wsparcie w organizacji ekspozycji w Kopenhadze w dniach 29.05-11.06. W tym czasie odbywać się będą tam dwa wydarzenia: 1-3.06 – Festiwal designu: 3 Days of Design, oraz 9-11.06 Polish Culture Festival, gdzie kontener z ekspozycją stanowiłby element reprezentacyjny. Kierownictwo Ambasady zadeklarowało chęć wsparcia w postaci zapewnienia miejsca oraz przyłączenia energii elektrycznej, potrzebnej do obsługi wystawy. Ponadto otwartą kwestią jest organizacja seminariów z udziałem twórców z zaangażowanych regionów.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. Nowy Plan Startegiczny Domu Polski Wschodniej

13 stycznia 2017 r. pięciu marszałków województw Polski Wschodniej podpisało w Lublinie Plan Strategiczny funkcjonowania Domu Polski Wschodniej w Brukseli. W podpisaniu wzięli udział: Gustaw Marek Brzezina - marszałek woj. warmińsko-mazurskiego, Jerzy Leszczyński - marszałek woj. podlaskiego, Adam Jarubas - marszałek woj. świętokrzyskiego, Bogdan Romaniuk - wicemarszałek woj. podkarpackiego oraz gospodarz spotkania - Sławomir Sosnowski - marszałek woj. lubelskiego.

Podpisany w Lublinie Plan Strategiczny określa kierunki działań DPW na lata 2017-2023 i ma za zadanie wprowadzić nową jakość w działaniach DPW. Jednym z kluczowych aspektów poszerzonej aktywności będzie stały monitoring najważniejszych z punktu widzenia regionów Polski Wschodniej polityk europejskich. Pozwoli to regionom na bieżąco reagować na procesy legislacyjne toczące się w instytucjach europejskich. Jednocześnie do celów działalności DPW będzie należało dalsze pogłębianie współpracy zarówno z instytucjami europejskimi, jak też z podmiotami regionalnymi, m.in. w zakresie wsparcia przy poszukiwaniu partnerów do projektów międzynarodowych i pozyskiwania źródeł finansowania dostępnych bezpośrednio z poziomu unijnego. DPW będzie również aktywnie wspierać przedsiębiorców z Polski Wschodniej zapewniając powierzchnię wystawienniczą podczas wybranych wydarzeń targowych, ważnych dla regionalnych przedsiębiorców. Oprócz aktywności merytorycznej, Dom Polski Wschodniej będzie w dalszym ciągu aktywnie promować regiony Polski Wschodniej wśród przedstawicieli instytucji europejskich, Polonii belgijskiej i samych Belgów.

Kolejnym punktem spotkania w Lublinie było posiedzenie Komisji ds. Polski Wschodniej Związku Województw RP. Podczas obrad dyskutowane były m.in. zagadnienia związane z promocją Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo i siecią szerokopasmową. W trakcie spotkania przyjęto stanowisko w sprawie kontynuacji Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (PO PW) w perspektywie finansowej 2020+, w którym wskazuje się na konieczność utrzymania programu operacyjnego dedykowanego makroregionowi Polski Wschodniej w perspektywie finansowej po 2020 roku. Członkowie Komisji podjęli także decyzję o przygotowaniu stanowiska pięciu województw Polski Wschodniej w sprawie sieci szerokopasmowej oraz o skierowaniu pod obrady najbliższego Konwentu Marszałków Województw RP stanowiska w sprawie Polskiej Organizacji Turystycznej.

2. Salon de Vacances

W dniach 2-5 lutego w Brukseli odbyła się kolejna edycja międzynarodowych targów Salon des Vacances. Województwa działające w ramach Domu Polski Wschodniej w Brukseli promowały swoją ofertę turystyczną i ścieżki rowerowe Green Velo.

Salon des Vacances to największe targi turystyczne w Belgii, drugie (po Utrechcie) na terenie Beneluksu. Rokrocznie odwiedza je ponad 110 tysięcy zwiedzających. Polskie Stoisko Narodowe, w skład którego wchodziło stoisko Domu Polski Wschodniej, jak co roku umiejscowione było w głównej hali wystawienniczej skupiającej destynacje europejskie.

Celem priorytetowym Domu Polski Wschodniej na targach Salon des Vacances była promocja szlaku rowerowego Green Velo. Jego promocja jest kontynuacją działań z 2016 roku, kiedy to reprezentujący Green Velo Krystian Herba pobił rekord Guinnessa wskakując na rowerze na szczyt sąsiadującego z targami budynku Atomium.

Podczas największych targów turystycznych rynku belgijskiego, na polskim stoisku narodowym spotkali się belgijscy dziennikarze turystyczni i touroperatorzy oraz przedstawiciele Polonii. W spotkaniu uczestniczył Artur Orzechowski, Ambasador RP w Królestwie Belgii, który objął stanowisko honorowym patronatem. Była to pierwsza wizyta Ambasadora na brukselskich targach i okazja do zapoznania się z ofertą turystyczną regionów Polski Wschodniej, a w szczególności szlakiem Green Velo. Stoisko odwiedził również Radca Kamil Ochmański, kierownik Wydziału Handlu i Inwestycji w Brukseli.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. Spojrzenie na migrację – konkurs dla dziennikarzy

Migration Media Award to konkurs skierowany do dziennikarzy i reporterów zajmujących się migracją w obszarze Morza Śródziemnego. Jego inicjatorem jest Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej (ICMPD), zaś Prezydencja Malty w Unii Europejskiej objęła konkurs swoim patronatem. Termin nadsyłania zgłoszeń upływa w piątek 31 marca 2017 r.

W ramach konkursu uhonorowanych zostanie do 36 dziennikarzy za wybitną publikację (TV, radio, artykuł drukowany lub online) dotyczącą zjawiska migracji w obszarze Morza Śródziemnego, powstałą i opublikowaną od 1 kwietnia 2016 do 31 marca 2017 r. Zwycięzcy powalczą o dofinansowanie w wysokości od 500 do 7 tys. euro na przygotowanie kolejnej publikacji dotyczącej tego tematu.

Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest zgłoszenie powstałej już pracy opublikowanej w języku angielskim, francuskim lub arabskim (jeśli praca opublikowana została w innym języku, można dołączyć jej tłumaczenie na angielski, francuski lub arabski) oraz przedstawienia planu na kolejną publikację dot. migracji na Morzu Śródziemnym.

Do zgłoszenia należy dodać także zgodę na publikowanie artykułu przez wszystkich partnerów konkursu oraz przetłumaczenie publikacji na inne języki. Wymagane jest również pisemne uzasadnienie wyboru danego tematu i ewentualny opis trudności związanych z tworzeniem materiału.

Program otwarty jest dla wszystkich mediów i dziennikarzy z krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz krajów partnerskich UE (ENI SPC).

Zwycięskie prace wyłonione zostaną na podstawie trzech etapów selekcji:

- a. Sprawdzenie zgodności z kryteriami,
- b. Ocena pracy pod względem jakości dziennikarstwa, jakości technicznej (zdjęcia, dźwięk, obraz), zrozumienia kontekstu socjalno-gospodarczego oraz prawa medialnego,
- c. Wybór zwycięzców spośród najwyższej punktowanych prac przez specjalną komisję.

Więcej informacji na temat nagrody można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.migration-media-award.eu/>

2. Gwiazdny krąg wystartował

Już po raz XII odbędzie się Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Unii Europejskiej pt. „Gwiazdny Krąg”, w której wziąć udział mogą wszyscy uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w Polsce. Jest to największa tego typu Olimpiada w kraju, z najdłuższą tradycją i jedyną, która posiada patronat Komisji Europejskiej. Nagrodą główną dla trzech najlepszych osób jest staż w Brukseli ufundowany przez Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej”.

Słupski Instytut ds. Młodzieży, Stowarzyszenie „Pomorskie w Unii Europejskiej” oraz Miasto Słupsk przy wsparciu Sieci Informacyjnej Europe Direct w Polsce przygotowali tegoroczną Olimpiadę, która w tym roku przebiega pod hasłem: „Dziesięć priorytetów dla Europy – droga do lepszej Unii”.

Celem Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Unii Europejskiej „Gwiazdny Krag” jest popularyzowanie wiedzy wśród uczniów polskich szkół ponadgimnazjalnych idei Zjednoczonej Europy, zasad demokratycznego państwa prawa, historii integracji Unii Europejskiej, mechanizmów funkcjonowania instytucji europejskich, systemu prawa unijnego, praw i obowiązków przysługujących obywatelom Unii Europejskiej oraz polityk Unii Europejskiej.

Uczniowie zainteresowani udziałem w Olimpiadzie mogą zarejestrować się na Słupskiej Miejskiej Platformie E-learningowej (<http://szkolenia.slupsk.eu>) nie później niż do 28 lutego 2017 roku.

Więcej informacji: <http://gwiazdnykrag.pl> lub <http://facebook.com/gwiazdnykrag>

3. Europejski Uniwersytet Latający

"Europejski Uniwersytet Latający" realizowany jest przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce i Centrum Edukacji Obywatelskiej. Poprzez lekcje europejskie przekazuje się uczniom, że Unia Europejska dotyczy bezpośrednio wielu obszarów ich codziennego życia a oni sami mogą mieć wpływ na decyzje podejmowane przez instytucje unijne.

Akcja skierowana jest do 15 szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjalnych z miejscowości do 50 tys. mieszkańców, które do 1 marca 2017 zgłoszą swój udział poprzez internetowy formularz zgłoszeniowy.

W każdej lekcji uczestniczy [Ekspert/Ekspertka z TeamEurope](#), których zadaniem jest merytoryczna prezentacja konkretnego, wybranego przez szkołę tematu związanego z Unią Europejską, a także [Animador/Animatorka](#), którzy opowiedzą o wpływie Unii na jej codzienne wybory, prywatne i zawodowe oraz poprowadzi w sposób interaktywny część spotkania.

Przed spotkaniem szkoły są zachęcane by przygotowały uczniów do udziału w EUL (np. poprzez lekturę polecanych materiałów, zorganizowanie happeningu, wystawy plakatowej itp.).

Każde spotkanie prowadzone jest w sposób aktywny, z udziałem nie tylko Eksperta i Animadora, ale także uczniów. W trakcie spotkania uczniowie/szkoła mogą zaprezentować swoje działania związane z poruszaną tematyką.

W dniu spotkania szkołę mogą odwiedzić też przedstawiciele punktu [Europe Direct](#) - nie biorą oni czynnego udziału w spotkaniu, ale przed i po spotkaniu chętnie odpowiedzą na pytania uczniów i nauczycieli oraz poinformują o swoich działaniach w regionie.

Szkoły otrzymają od Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej i CEO pakiet edukacyjny (dla szkoły) oraz publikacje dla uczestników spotkania.

Warunki rekrutacji

O wyborze szkoły decydują: kolejność zgłoszenia oraz opis działania, które szkoła podejmie, aby przygotować uczniów do lekcji. W spotkaniach mogą uczestniczyć także zaproszeni przez szkołę przedstawiciele lokalnej społeczności (władze samorządowe, rodzice, przedstawiciele lokalnych NGO-sów).

Szkoła, która zdecyduje zgłosić swój udział musi spełnić następujące warunki:

- być szkołą z miejscowości do 50 tys. mieszkańców,
- zadeklarować udział co najmniej 50 uczestników (uczniowie i uczennice szkoły, goście)
- zadeklarować techniczną organizację przedsięwzięcia (uczestnicy, sala, nagłośnienie),
- zadeklarować merytoryczne przygotowanie uczniów do udziału w lekcji (np. wykorzystując propozycje organizatorów lub inicjując własne działania)
- zadeklarować podjęcie działań promocyjnych w lokalnych mediach, na stronie szkoły i stronie CEO (przed i po spotkaniu): przygotowanie komunikatu o spotkaniu i przesłanie go do lokalnych mediów, opracowanie relacji (opis + zdjęcia) ze spotkania i przekazanie go do CEO oraz opublikowanie na stronie szkoły.

Wysłanie [formularza zgłoszeniowego](#) traktowane jest jako akceptacja tych warunków (są one uwzględnione w [Regulaminie akcji](#)).

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/events/170127_eul_pl

4. Unia Europejska – konsultacje

W zdecydowanej większości państw członkowskich Unii Europejskiej siedziby Przedstawicielstw Komisji Europejskiej oraz Biura Informacyjne Parlamentu Europejskiego znajdują się w jednym budynku. W "Domach Europy" organizowane są spotkania informacyjne oraz konferencje, a także liczne wydarzenia kulturalne – wystawy sztuki, pokazy filmów, wieczory literackie. Umieszczenie instytucji pod jednym dachem nie tylko ułatwia ich funkcjonowanie, ale także zwiększa ich dostępność i widoczność.

Przejrzystość działania i równy dostęp do informacji dla wszystkich obywateli to elementy niezwykle ważne dla funkcjonowania Unii Europejskiej. 1 lutego ruszyły ogólnoeuropejskie konsultacje społeczne, które mają na celu zbadanie zdania opinii publicznej na temat wspólnych działań komunikacyjnych Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego w krajach członkowskich. Do wzięcia udziału w badaniu zaproszeni są wszyscy obywatele Unii Europejskiej. Zebrane wyniki mają posłużyć ulepszeniu współpracy między instytucjami unijnymi.

Obecnie krótka ankieta dostępna jest w języku angielskim, jednak już wkrótce będzie można ją czytać we wszystkich językach państw członkowskich.

Więcej informacji: http://ec.europa.eu/poland/news/170203_ec_ep_pl

5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 23-02-2017

Erasmus+ Jean Monnet – Centra doskonałości

Granty na stworzenie punktów kompetencji i wiedzy na temat Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-centra-doskonalosci>

Erasmus+ Jean Monnet – Granty na projekty

Granty na wsparcie przedsięwzięć służących uatrakcyjnieniu nauczania o Unii Europejskiej na różnych etapach edukacji.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-granty-na-projekty>

Erasmus+ Jean Monnet Katedry (Nauczanie i badania)

Granty dla profesorów uniwersyteckich lub adiunktów na rozwój kariery dydaktycznej o specjalizacji związanej z Unią Europejską.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-katedry-nauczanie-i-badania>

Erasmus+ Jean Monnet Moduły (Nauczanie i badania)

Granty na uruchamianie przez instytucje szkolnictwa wyższego krótkich programów nauczania lub kursów poświęconych tematyce Unii Europejskiej

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-moduly-nauczanie-i-badania>

Erasmus+ Jean Monnet Projekty (debata dotycząca tworzenia polityk ze światem nauki)

Granty na wsparcie przedsięwzięć służących badaniu nowych metodologii nauczania oraz upowszechnianiu wiedzy o Unii Europejskiej na różnych etapach edukacji.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-projekty-debata-dotyczaca-tworzenia-polityk-ze-swiatem-nauki>

Erasmus+ Jean Monnet Sieci (Debata dotycząca tworzenia polityk ze światem nauki)

Granty na tworzenie i rozwój konsorcjów złożonych z podmiotów z różnych krajów (instytucji szkolnictwa wyższego, centrów doskonałości, wydziałów, zespołów, ekspertów indywidualnych itp.), zajmujących się badaniami nad Unią Europejską.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-sieci-debata-dotyczaca-tworzenia-polityk-ze-swiatem-nauki>

Erasmus+ Jean Monnet – Wsparcie na rzecz stowarzyszeń specjalizujących się w nauczaniu o UE i integracji europejskiej

Unijne granty dla stowarzyszeń, których jednoznacznie określonym celem jest wnoszenie wkładu w badania dotyczące procesu integracji europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-jean-monnet-wsparcie-na-rzecz-stowarzyszen-specjalizujacych-sie-w-nauczaniu-o-ue-i>

Termin składania wniosków 26-02-2017

Młodzieżowa Stolica Europy 2020

Konkurs na Młodzieżową Stolicę Europy 2020 - w czasie jednego roku miasto pełniące tę rolę angażuje się w młodzieżowe przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym, społecznym i ekonomicznym.

Fundator: Europejskie Forum Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/granty/mlodziejowa-stolica-europy-2020>

Termin składania wniosków 28-02-2017

Erasmus+ Sojusze na rzecz wiedzy

Dofinansowanie na rozwój międzynarodowych, usystematyzowanych i ukierunkowanych na rezultaty projektów, realizowanych w ramach współpracy instytucji szkolnictwa wyższego i organizacji biznesowych.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-sojusze-na-rzecz-wiedzy>

Stypendia BAS dla licealistów

Stypendium na ostatnie dwa lata nauki w brytyjskich szkołach, zakończone maturą w systemie A-level lub międzynarodową.

Fundator: British Alumni Society

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-bas-dla-licealistow>

Termin składania wniosków 01-03-2017

Europa dla obywateli (2014–2020)

Program „Europa dla Obywateli” stanowi wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz samorządowych i organizacji eksperckich prowadzących działania promujące aktywne obywatelstwo, organizujących debaty i przedsięwzięcia służące refleksji nad obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych

<http://www.eurodesk.pl/granty/europa-dla-obywateli-2014-2020-0>

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki - Granty Wyszehradzkie

Program wspiera finansowo współpracę kulturalną, wymiany naukowe i badania, edukację, wymiany młodzieżowe i współpracę trans-graniczną.

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<http://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowy-fundusz-wyszehradzki-granty-wyszehradzkie>

Nagroda dla Młodego Europejczyka Roku, stypendia podrózne i grant InterRail

Fundacja Młoda Europa im. Heinza Schwarzkopfa wspiera odpowiedzialnych i politycznie uświadomionych młodych ludzi, którzy przyczyniają się do wsparcia procesów integracji europejskiej. Funduje nagrodę i stypendia podrózne.

Fundator: Europejski Parlament Młodzieży

<http://www.eurodesk.pl/granty/nagroda-dla-mlodego-europejczyka-roku-stypendia-podrozne-i-grant-interrail>

Turniej Innowacji Społecznych

Celem turnieju organizowanego przez Instytut Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest promowanie i wspieranie innowacyjnych pomysłów i rozwiązań mających duży potencjał społeczny.

Fundator: Instytut Europejskiego Banku Inwestycyjnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/turniej-innowacji-spolecznych>

Termin składania wniosków 05-03-2017

Patriotyzm Jutra

Program Muzeum Historii Polski realizowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Fundator: Muzeum Historii Polski

<http://www.eurodesk.pl/granty/patriotyzm-jutra>

Termin składania wniosków 08-03-2017

Erasmus+ Budowanie Potencjału

Granty Unii Europejskiej na realizację projektów współpracy międzynarodowej opartej na wielostronnym partnerstwie między organizacjami aktywnymi w dziedzinie młodzieży, edukacji, szkoleń a sektorem społeczno-ekonomicznym w krajach programu i państwach partnerskich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-budowanie-potencjalu>

Termin składania wniosków 10-03-2017

Polsko-Rosyjska Wymiana Młodzieży

Granty na realizację projektów wymian młodzieży, przybliżające wiedzę o współczesnej Polsce i Rosji oraz historii i kulturze obu narodów.

Fundator: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-rosyjska-wymiana-mlodziezy>

Termin składania wniosków 14-03-2017

Erasmus+ Wsparcie reform polityki edukacyjnej w szkolnictwie zawodowym – propozycje współpracy 2017

Program Erasmus+ (Akcja 3): Wsparcie reform polityki edukacyjnej – propozycje współpracy 2017 ma na celu nawiązanie współpracy organizacji i instytucji, które w ramach międzynarodowych partnerstw będą wyznaczać kierunki innowacyjnych zmian w polityce edukacyjnej szkolnictwa zawodowego oraz inicjować i wpływać na zachodzące zmiany.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Kultury i Edukacji

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-wsparcie-reform-polityki-edukacyjnej-w-szkolnictwie-zawodowym-propozycje-wspolpracy>

Termin składania wniosków 15-03-2017

LIFE (2014–2020)

Unijny program LIFE wspiera przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska.

Fundator: Komisja Europejska DG ds. Środowiska

<http://www.eurodesk.pl/granty/life-2014-2020>

Termin składania wniosków 30-03-2017

Wizyty studyjne w Norwegii, Islandii, Liechtensteinie oraz w Polsce

Granty na organizację wizyt studyjnych polskich instytucji i organizacji działających w sektorze kultury w Norwegii, Islandii lub Liechtensteinie oraz przedstawicieli instytucji i organizacji Państw-Darczyńców w Polsce.

Fundator: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

<http://www.eurodesk.pl/granty/wizyty-studyjne-w-norwegii-islandii-liechtensteinie-oraz-w-polsce>

Termin składania wniosków 31-03-2017

Marzenie o Nauce – stypendium na naukę w liceum

Stypendia dla zdolnej młodzieży na naukę w najlepszym liceum w regionie.

Fundator: Edukacyjna Fundacja im. prof. Romana Czerneckiego

<http://www.eurodesk.pl/granty/marzenie-o-nauce-stypendium-na-nauke-w-liceum>

Termin składania wniosków 26-04-2017

Erasmus+ Młodzież - Wolontariat Europejski

Wolontariat Europejski umożliwia osobom w wieku od 17 do 30 lat podjęcie pracy społecznej za granicą. Trwa od 2 do 12 miesięcy.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wolontariat-europejski>

Erasmus+ Młodzież – Mobilność pracowników młodzieżowych

Dotacje na międzynarodowe szkolenia, seminaria, współpracę w sieci, wizyty studyjne i staże w organizacjach partnerskich.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-mobilnosc-pracownikow-mlodziezowych>

Erasmus+ Młodzież – Rozwój polityki młodzieżowej

Fundusze na międzynarodowe i krajowe seminaria umożliwiające dialog z osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunku polityki w dziedzinach związanych z młodzieżą.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-rozwoj-polityki-mlodziezowej>

Erasmus+ Młodzież – Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk – Międzynarodowe Inicjatywy Młodzieżowe

Dotacje na międzynarodowe inicjatywy grup młodzieży z krajów europejskich, realizowane na rzecz lokalnych społeczności.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wspolpraca-na-rzecz-innowacji-i-wymiany-dobrych-praktyk-miedzynarodowe>

Erasmus+ Młodzież – Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk – Partnerstwa strategiczne

Dofinansowanie partnerstw organizacji młodzieżowych, instytucji działających w obszarze pozaformalnej edukacji młodzieży i grup nieformalnych, utworzonych w celu wprowadzania innowacji i przekazywania dobrych praktyk.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wspolpraca-na-rzecz-innowacji-i-wymiany-dobrych-praktyk-partnerstwa>

Erasmus+ Młodzież – Wymiany młodzieżowe

Unijne granty na międzynarodowe spotkania młodzieży.

Fundator: Komisja Europejska - Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wymiany-mlodziezowe>

Stały nabór

Dla Białorusi

Wsparcie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

Dotacje na spotkania i współpracę partnerską polsko-niemiecką

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

English Teaching Program

Dotacje na rozwój programów nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

Erasmus dla młodych Przedsiębiorców

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą od doświadczonych przedsiębiorców, prowadzących małe firmy.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-młodych-przedsiębiorców-0>

eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę szkół z Europy przez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

Granty podrózne Europejskiej Fundacji Kultury – Step Beyond

Europejska Fundacja Kultury wspiera mobilność artystów i osób zajmujących się kulturą, zachęcając do międzynarodowej współpracy artystycznej i kulturalnej.

Fundator: European Cultural Foundation

<http://www.eurodesk.pl/granty/granty-podrozne-europejskiej-fundacji-kultury-step-beyond>

Program wizyt w instytucjach Unii Europejskiej

Program wizyt studyjnych w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu dla młodych liderów z państw spoza Unii Europejskiej.

Fundator: Parlament Europejski – Biuro Informacyjne

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-wizyt-w-instytucjach-unii-europejskiej>

Europejski Korpus Solidarności

Europejski Korpus Solidarności umożliwia młodym ludziom uczestnictwo w szerokiej gamie działań solidarnościowych poprzez wolontariat, staże lub pracę.

Fundator: KE - DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci>

Stypendia DAAD na podróże grupowe do Niemiec dla polskich grup studenckich

Stypendia skierowane do grup studentów z wszystkich kierunków na wizyty na niemieckich uczelniach.

Fundator: DAAD

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-daad-na-podroze-grupowe-do-niemiec-dla-polskich-grup-studenckich>

Stypendia naukowo - badawcze UNESCO

Program stypendialny UNESCO, obejmujący stypendia naukowo-badawcze, naukowe oraz granty przyznawane na podróże, mający na celu wsparcie strategicznych celów UNESCO.

Fundator: UNESCO Polska

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-naukowo-badawcze-unesco>

United Nations Development Programme – wolontariat

Program wolontariatu organizowany w ramach działań Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Fundator: Ośrodek Informacji ONZ w Warszawie

<http://www.eurodesk.pl/granty/united-nations-development-programme-wolontariat>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie> , Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

